

(/users/torben-wendelboe)

Af Torben Wendelboe
(/users/torben-wendelboe)

Skribent
24 Maj.13

ANMELDELSE

EN EPISODE I EN LANDSKABSMALERS LIV AF CÉSAR AIRA (/ANMELDELSER/EN-EPISODE-I-EN-LANDSKABSMALERS-LIV-AF-CESAR-AIRA)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/en-episode-i-en-landskabsmalers-liv-af-cesar-aira&title=En episode i en landskabsmalers liv af César Aira+http://litteratursiden.dk/anmeldelser/en-episode-i-en-landskabsmalers-liv-af-cesar-aira](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/en-episode-i-en-landskabsmalers-liv-af-cesar-aira&title=En%20episode%20i%20en%20landskabsmalers%20liv%20af%20Cesar%20Aira))

Tweet (<https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/en-episode-i-en-landskabsmalers-liv-af-cesar-aira>)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/en-episode-i-en-landskabsmalers-liv-af-cesar-aira) eller opret en konto (/user/register?destination=/boeger/en-episode-i-en-landskabsmalers-liv%23comment-form) for at skrive kommentarer

I sin lille historiske roman om en landskabsmaler i Sydamerika udfolder Aira en besættende vision om forholdet mellem kunst og virkelighed.

Den tyske billedkunstner, Johann Moritz Rugendas (1802-1858), rejste navnlig i Sydamerika på opfordring af den berømte tyske naturforsker, Alexander von Humboldt, for at skildre naturen efter Humboldts metode, den såkaldte naturfysiognomiske. Her skildres naturen efter sine karakteristiske eller fysiognomiske træk, ikke som oplevet natur men som en slags systematiseret information om et områdes natur, flora, fauna, geografi o.s.v., altså natur underlagt kunstnerens rationale.

Aira beskriver grundigt metoden som indledning til beretningen om Rugendas skelsættende og skæbnesvangre oplevelser, og man kan sige, at Aira på sæt og vis lader naturen gøre oprør mod Rugendas' kunstsyn. Det er et voldsomt oprør, den får bogstaveligt talt ansigtet af ham! På vej gennem Andesbjergene kommer Rugendas på sin hest i søgen efter vand og foder til at ride lige ind i et voldsomt tordenvej, hvor han og hesten gentagne gange rammes af lynet. Dramaet er skildret med stor sproglig udtrykskraft og er romanens ene højdepunkt:

"Tordenbraget væltede umuligt ned over ham og indhyllede ham i millioner af bølger. Hesten under ham begyndte at dreje rundt. Den var endnu ikke faldet til ro, da et lyn slog ned i hans hoved. Den elektriske udladning fik mand og dyr til at flamme op som en statue af nikkell. Rugendas så sig selv lyse op, idet han blev tilskuer til sig selv i et rædselsvækkende øjeblik, der uheldigvis skulle gentage sig."

Rugendas bliver efterfølgende slæbt efter hesten med foden låst i stigbøjlen, og da han bliver genfundet, har turen gennem klipperne bogstaveligt talt flået hans ansigt af, så næsen er væk og tænderne ligger fuldt blottede. Han bliver lappet så nogenlunde sammen, men han bliver efter operationerne dels afhængig af opium og dels plaget af voldsomme migrænesmerter. Næsten som et monster færdes han så nu, og netop hans groteske, næsten umenneskelige, fremtræden gør, at han kan følge en ny vej i sin kunst. Det lille samfund, han bor i, bliver overfaldet af indianere, der stjæler kvæg fra farmene. Rugendas bliver besat af ønsket om at skildre indianerne på tæt hold, og stik imod al sund fornuft søger han hen til dem og ind i deres midte for at male dem.

Indianerne accepterer hans tilstedeværelse, fordi han ikke ligner noget andet - og så kan han male dem. Den utrolige scene er romanens andet højdepunkt: "Uglerne begyndte at tude i de dybe skove, og de rædselsslagne indianere blev fæstnede i hvirvler af blod og lyseffekter. Ved ildens dansende lys holdt deres ansigtstræk op med at tilhøre dem".

Det er en formidabel lille bog om kunsten og kunstneren og virkeligheden, så flot artistisk behersket og så fuld af billeder og erkendelser, at den lille bog efter læsningen bliver ved at trænge sig på og folde sig ud og folde sig ud. Aira (født 1949, bosat i Buenos Aires) har omkring 70 bøger bag sig. Denne er blot den anden på dansk, men hvis de andre holder dette niveau, kan man kun vente utålmodigt på at få mange flere oversat.

Internal links

Spøgelserne af César Aira (/anmeldelser/spogelserne-af-cesar-aira)

Bøger af César Aira

(/boeger/en-episode-i-en-landskabsmalers-liv)
EN EPISODE I EN LANDSKABSMALERS LIV
(/BOEGER/EN-EPISODE-I-EN-LANDSKABSMALERS-LIV)
Af César Aira

(/boeger/spogelserne)
SPØGELSERNE (/BOEGER/SPOGELSERNE)
Af César Aira

Kommentarer

0 kommentar

Log ind (/user/login?destination=/anmeldelser/en-episode-i-en-landskabsmalers-liv-af-cesar-aira%23comment-form) eller opret en konto (/user/register?destination=/anmeldelser/en-episode-i-en-landskabsmalers-liv-af-cesar-aira%23comment-form) for at skrive kommentarer

Kontakt →

Om Litteratursiden →

Følg os

